

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. No	954-01-26
Дата	18.04.2019 г.

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Г-ЖА ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА

1651
fuf

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 76, ал. 1 от ПОДНС внасям законопроект за изменение и допълнение на **Закона за отговорността на държавата и общините за вреди с мотиви и предварителна оценка на въздействието към него.**

Моля законопроектът да бъде представен за разглеждане и приемане съгласно установения ред.

София, 18.04.2019г.

Вносител,

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

ЗАКОН

**ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА
ОТГОВОРНОСТТА НА ДЪРЖАВАТА И ОБЩИНИТЕ ЗА ВРЕДИ**

(Обн., ДВ, бр. 60 от 5.08.1988 г., в сила от 1.01.1989 г., доп., бр. 59 от 9.07.1993 г., изм., бр. 12 от 9.02.1996 г., доп., бр. 67 от 27.07.1999 г., в сила от 28.08.1999 г., изм., бр. 92 от 10.11.2000 г., в сила от 1.01.2001 г., изм. и доп., бр. 105 от 29.12.2005 г., в сила от 1.01.2006 г., бр. 30 от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г., изм., бр. 33 от 21.04.2006 г., изм. и доп., бр. 43 от 29.04.2008 г., в сила от 30.05.2008 г., доп., бр. 17 от 6.03.2009 г., бр. 38 от 18.05.2012 г., в сила от 19.11.2012 г., изм. и доп., бр. 98 от 11.12.2012 г., изм., бр. 7 от 19.01.2018 г.)

Параграф единствен. В чл. 1, ал. 1 накрая се поставя запетая и се добавя „както и за вредите, причинени от действието на отменени или обявени за нищожни подзаконови нормативни актове“.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

В Административнопроцесуалния кодекс (Обн. ДВ. бр.30 от 11 април 2006г., изм. ДВ. бр.59 от 20 юли 2007г., изм. ДВ. бр.64 от 7 август 2007г., изм. ДВ. бр.94 от 31 октомври 2008г., изм. ДВ. бр.35 от 12 май 2009г., изм. ДВ. бр.100 от 21 декември 2010г., изм. ДВ. бр.39 от 20 май 2011г., изм. ДВ. бр.77 от 9 октомври 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.104 от 3 декември 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.27 от 25 март 2014г., изм. и доп. ДВ. бр.74 от 20 септември 2016г., доп. ДВ. бр.13 от 7 февруари 2017г., изм. ДВ. бр.58 от 18 юли 2017г., доп. ДВ. бр.63 от 4 август 2017г., изм. ДВ. бр.85 от 24 октомври 2017г., доп. ДВ. бр.103 от 28 декември 2017г., доп. ДВ. бр.42 от 22 май 2018г., изм. ДВ. бр.65 от 7 август 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.77 от 18 септември 2018г.) се правят следните изменения:

§ 1. Чл. 213б, ал. 3 се изменя, като придобива следното съдържание:
„Лицата по ал. 2 могат да присъждат разноски с разпореждането или
определението, ако са поискани и ако са представени доказателства за
заплащането им.“

§ 2. В чл. 227а, ал. 4, след текстът „социално осигуряване“ да се
добави „и подпомагане“.

§ 3. В чл. 235а се правят следните допълнения:

1. В чл. 235а, изр. първо, след думата „организации“, се добавя
запетая и текстът „държавни и общински органи“.
2. В чл. 235а, изр. второ, след текстът „социално осигуряване“ се
добавя „и подпомагане“.

§ 4. Отменя чл. 27, ал. 7 от Закона за управление на средствата от
Европейските структурни и инвестиционни фондове.

София, 18.04.2019г.

Вносители,

МОТИВИ

Предлагаме промяна в чл. 1 от ЗОДОВ, с която да се разшири обхвата на закона, като се допълни, че държавата и общините носят отговорност за вреди, причинени от действието на отменени или обявени за нищожни подзаконовни нормативни актове. Промяната е необходима за да се преодолеят последиците от Тълкувателно решение № 2 от 27.06.2016 г. по тълкувателно дело № 2/2015 г. на ВАС, ОССК, I и II колегия, което е задължително за съдилищата. Според възприетата в решението теза, вредите, причинени на гражданите и юридическите лица при или по повод изпълнението (действието) на подзаконов нормативен акт в периода, преди той да бъде отменен като незаконосъобразен или отменен за нищожен, не подлежат на обезщетяване по реда на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. Показателен е фактът, че решението е подписано с особено мнение от 32 съдии. Освен това посоченото тълкуване на закона, противоречи на практиката на СЕС и на практика прегражда защитата на гражданите и юридическите лица от вреди, които са причинени от отменени или обявени за нищожни подзаконовни нормативни актове. Поради изложеното намираме, че предлаганата от нас промяна ще създаде необходимите гаранции за защита от вреди в тези случаи.

Освен това в предложението вече проект за изменение и допълнение на ЗОДОВ се предлагат изменения на материални норми, но е необходимо да се предприемат мерки за промяна и на процесуалните текстове, за да се постигне яснота и да се попълнят празнотите в закона. Поради това в Преходните и заключителните разпоредби на ЗИД на ЗОДОВ предлагаме да се включат изменения и на Административнопроцесуалния кодекс по следните съображения:

В предложението законопроект е въведено изменение на чл. 213, ал. 3 от АПК, което касае държавните такси. Намираме, че този въпрос е уреден в специалната норма на чл. 227а от АПК. Налице е празнота в кодекса по отношение на правото на лицата по ал. 2 от чл. 213б, да присъждат разноси с прекратителните разпореждания и определения, в случаите, в които с отговора на ответника по касационната жалба, е поискано присъждане на разноси за касационното производство. Поради това предлагаме настоящият текст на чл. 213б, ал. 3 от АПК да бъде заменен с

изричен текст, който да оправомощава лицата по ал. 2 от същата норма да се произнасят и по отношение на разноските, когато такива са поискани.

На следващо място предлагаме лицата, които са в тежко социално положение, да бъдат облекчени при заплащането на държавна такса по оспорване на дела, свързани със социално подпомагане, тъй като с настоящата редакция на чл. 227а от АПК, социално слабите лица заплащат държавна такса за касационно оспорване на дела по социално подпомагане в размер на 70 лева. Следва да се утвърди практиката, като гражданите и едноличните търговци, които обжалват актове по дела за социално подпомагане се ползват от привилегията, предоставена и на гражданите и едноличните търговци, които обжалват съответно дела по пенсионно, здравно и социално осигуряване.

В изречение второ на чл. 235а от АПК, в което са посочени лицата, които са освободени от заплащане на държавна такса за образуване на частни производства, следва да се добавят и гражданите, които оспорват дела по социално подпомагане, тъй като те също попадат сред най-уязвимата част от обществото.

В настоящата редакция на чл. 235а от АПК е налице празнота и по отношение на заплащането на държавна такса за частна жалба от държавните и общинските органи. Поради това в изречение първо, административните органи – държавни или общински също следва да бъдат включени в субектите, които следва да заплащат държавна такса за подаване на частна жалба, тъй като същите са били страни в първоинстанционното производство и имат право да обжалват съдебните определения.

Буквалният прочит на чл. 227а, ал. 1 от АПК сочи, че регламентираното с нея задължение за заплащане на такса за касационното производство се отнася за гражданите, едноличните търговци, държавните и общинските органи, лицата, осъществяващи публични функции, организациите, предоставящи обществени услуги, както и организациите по смисъла на § 1, т. 2 от ДР на АПК. Предвидено е умерено увеличаване на размера на държавните такси по касационни дела, като в ал. 3 е въведена пропорционална такса при определяем интерес. Този алгоритъм на определяне на съдебната такса е сходен с този по чл. 27, ал. 6 ЗУСЕСИФ, обусловен от стойността на материалния интерес. Изключение от този принцип е разпоредбата на чл. 27, ал. 7 ЗУСЕСИФ, по силата на която бюджетните организации по смисъла на § 1, т. 5 от допълнителните

разпоредби на Закона за публичните финанси се освобождават от заплащане на държавни такси. Цитираната норма е в колизия с въведеното в чл. 227а АПК задължение за всички страни в процеса, включително за държавните и общинските органи, да заплащат държавна такса при инициране на касационното производство. Заплащането на такса се свързва не само с възмездяване на тази услуга, но и с мотивиране на страните към добросъвестно упражняване на процесуалните права, а що се отнася до държавните и общинските органи – за да бъде предотвратен и евентуален административен произвол от тяхна страна. Изложеното в настоящото предложение обосновава необходимост от законодателна инициатива за отмяна на сега действащата разпоредба на чл. 27, ал. 7 от ЗУСЕСИФ, като противоречаща на нормативен акт от по-висока степен, а именно - чл. 227а от АПК.

София, 18.04.2019г.

Вносителите,

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди

Заинтересовани групи са голям брой български граждани.

Приемането на закона не е свързано с допълнителни финансови средства.

В резултат от приемането на законодателната инициатива няма да се наложи извършването на значими административни промени. Няма да възникне допълнителна административна тежест. Не се въвеждат нови такси или други тежести за членовете на гражданското общество.

В резултат от приемането на законодателната инициатива ще възникне необходимостта от промяна в Административнопроцесуалния кодекс.

София, 18.04.2019г.

Вносителите,